

Τριάντα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την απρόσμενα εύκολη, και αναιμακτη πτώση του τείχους, που διχοτομούσε το Βερολίνο. Αν υποθεθεί ότι ο Ελληνικός εμφύλιος, ήταν η πρώτη ένοπλη αναμέτρηση της εποχής του ψυχρού πολέμου, χωρίς όμως την άμεση εμπλοκή των μεγάλων δυνάμεων, το Βερολίνο, υπήρξε το πρώτο πεδίο απ' ευθείας αντιπαλότητας.

Οι Σοβιετικοί για έντεκα μήνες από τον Ιούνιο του '48 απέκλεισαν τις προσβάσεις στον τομέα της πόλης που έλεγχαν οι Δυτικές δυνάμεις, και η τροφοδοσία της πόλης γινόταν με συχνές, πυκνές αεροδιακομιδές. Στήθηκε μια μόνιμη αερογέφυρα κι η πόλη είχε ότι χρειαζόταν. Τον Αύγουστο του '61, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μαζικό κύμα φυγής Ανατολικογερμανών, άρχισε η κατασκευή του τείχους, μετατρέποντας το Βερολίνο σε μια διχοτομημένη πόλη. Ένας τεράστιος μηχανισμός ελέγχου στήθηκε, από τον τομέα των ανατολικών, προκειμένου να φυλάσσεται με αυστηρότητα.

Αδιευκρίνιστος παραμένει ο αριθμός των πολιτών που έχασαν τη ζωή τους, πάνω σε απόπειρες να περάσουν στον Δυτικό τομέα με κάθε είδους έμπνευση. Δυο χρόνια μετά την ανέγερση, ο John le Carre γράφει την κατασκοπευτική νουβέλα «The Spy Who Came In from the Cold» (ο κατάσκοπος που γύρισε από το κρύο), ενώ αλλά δυο χρόνια αργότερα, το '65, ο Richard Burton γίνεται ο πρωταγωνιστής, στην ομώνυμη, μαυρόασπρη, κινηματογραφική μεταφορά του.

Το τείχος έπαιρνε τη θέση του στην παγκόσμια ιστορία, όχι μόνον στην διεθνή πολιτική σκηνή, αλλά και στις Τέχνες, ενώ αποκτούσε μυθικές διαστάσεις στη λαϊκή συνείδηση με τα κατασκοπευτικά παιχνίδια που τελούνταν στο checkpoint Charlie (σημείο ελέγχου Σι) και αλλού.

Βάστηξε τη θέση του 28 χρόνια. Μέχρι τις αρχές του Νοεμβρίου του '89. Δυο χρόνια και

πέντε μήνες νωρίτερα είχε ακουστεί το περίφημο: «Mr. Gorbachev tear down this wall» (κύριε Γκορμπτσώφ γκρεμίστε αυτό τον τοίχο), από τα χείλη του 40ου προέδρου των Η.Π.Α. Ronald Reagan, εκεί στην πύλη του Βρανδεμβούργου. Ήταν Ιούνιος του '87.

Ένας άλλος Αμερικάνος πρόεδρος, που άφησε πολύ πιο έντονο και σαφώς πιο θετικό ιστορικό αποτύπωμα, ο J.F.K. 24 χρόνια νωρίτερα, το '63, πάλι Ιούνιο (όταν ο 52χρονος, τότε, R. Reagan ασκούσε το επάγγελμα του ηθοποιού έχοντας τα εύσημα από την κατάδοση συναδέλφων του στο FBI που πίστευε ότι συμπαθούν τον κομμουνισμό), εκφώνησε εκείνο τον περίφημο λόγο που χαρακτηρίστηκε με την φράση: «Ich bin ein Berliner» (Είμαι ένας Βερολινέζος), μπροστά σε 450.000 κόσμου στο δημαρχείο της πόλης, σε μια απόπειρα να προασπίσει τα συμφέροντα της Δύσης.

Όπως και να έχει, ότι και να συνέβη, αυτό το σύνορο διχασμού και διαχωρισμού ξεπεράστηκε από την ίδια την Ιστορία. Το Βερολίνο έπαψε να είναι μια διχοτομημένη πόλη, με τη βοήθεια, την πίεση, την επιθυμία και την ευαισθησία όλου του κόσμου.

Κι έτσι η Λευκωσία, παραμένει μετά από 45 χρόνια, η μόνη διχοτομημένη πόλη της Ευρώπης. Για αυτήν δεν βρέθηκαν βοήθειες, πιέσεις, επιθυμίες και ευαισθησίες. Η πράσινη γραμμή οριοθετεί πέραν από δυο εθνότητες και μια αδιαφορία, της πολύ ασαφούς περιγραφόμενης και ως διεθνούς κοινότητας.